

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr., a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăce Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la »Tipografia«, soc. pe acțiun.

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești.

Numărul alegătorilor dietali.

(m.) Scriind la acest loc înainte cu 10—12 zile despre conscrierea alegătorilor dietali, am accentuat din capul locului, că partidul național român, care este identic cu întreg poporul românesc din Ardeal și Ungaria a observat o atitudine de rezistență pasivă și va persista și mai departe în rezistență, fiind silit la aceasta prin stările politice nedrepte, ce i s-au creat.

Am arătat tot acolo motivele ponderoase, pentru cari noi Românii cu toate că suntem pasivi, trebuie să ne interesăm de conscrierea alegătorilor și să avem de grije, ca să nu ne pierdem dreptul electoral.

Le-am recapitulat aceste din motivul, că deși noi am accentuat asupra liniei de conduită a partidului nostru, s'au aflat ziare, cum e guvernamentalul »Pesti Hirlap«, cari văzând că ne interesăm de dreptul electoral, au conchis, că Românii vor să eșue din rezistență pasivă.

Le-am convenit politicianilor maghiari această schimbare de front sau nu le-ar conveni, că ziarele și corifeii politici petrec cu mare atențiune ori-ce semn de viață pe acest teren, că, așa zicând, tresar când observă o mișcare în șirurile noastre, de arată în special însemnătatea chestiei electorale și tuturor ni se impune datoria a ne interesa tot mai mult de această chestie.

Eată cauza pentru care vom scrie asupra dreptului electoral și vom atrage atenția publicului nostru asupra chestiei electorale, de câte ori ni se dă ocaziune.

De astă-dată ne-a atras atenția numărul alegătorilor dietali.

Conscrierea alegătorilor s'a terminat pretutindenea și rezultatele sunt în unele privințe foarte instructive.

De un pătrar de veac, dela 1874, ba am puté zice că dela 1848 începând, nu s'a făcut aproape nici o schimbare nici în cens, nici în împărșirea cercurilor electorale. Abia acum s'a făcut o inovațiune, introdusă prin o ordonanță ministerială. Aceasta e cunoscuta inovațiune, că la conscrierea alegătorilor se iau în considerare și restanțierii de dare și acum prima-oară au fost incluși în listele electorale, deși deocamdată în liste separate.

Deși deocamdată inovațiune e foarte neînsemnată față de celelalte dispoziții in juste ale legii electorale, cari reclamă

schimbare imperativă, totuși a avut o urmare de ponderositate cu privire la raporturile numerice ale alegătorilor dietali, anume înmulțirea numărului lor.

Ziarele din Budapesta constată, că în capitală s'au sporit alegătorii în număr considerabil și tot aceasta se anunță și din alte părți ale țerei. Faimosul »Beksics« prorocește în »Pesti Hirlap«, că după noile conscrieri vor fi pe anul viitor în total un milion și 100 mii alegători. Numărul acesta comparat cu cel de până acum al alegătorilor, ne-ar arăta o creștere de peste 300 mii. Se poate, că și acest calcul, ca aproape toate ale lui Beksics, se fie exagerat, dar în ori-ce caz înmulțirea alegătorilor este considerabilă.

În fața acestei aparițiuni ni se impune întrebarea, că în care părți ale țerei s'au sporit mai mult alegătorii și cum stăm noi Românii în privința aceasta?

Încât se știe până acum, mai mult s'au sporit alegătorii pe Alföld și în ținutul dincolo de Dunăre, ear în Ardeal mai puțin. În special s'au înmulțit alegătorii în cercurile electorale maghiare, — fapt, ce-l confirmă și Beksics în »Pesti Hirlap«, — pe când în cercurile românești înmulțirea e neînsemnată, ba în unele locuri se arată chiar regres. Acest rezultat după cercurile de naționalitate coincide și cu rezultatul de mai sus după ținuturi, dat fiind că pe Alföld populațiunea e cu deosebire maghiară, ear în Ardeal română.

Causele acestei aparițiuni nu sunt grele de aflat, dacă luăm în considerare inovațiunea, care a produs înmulțirea alegătorilor. Causa, că la noua conscriere s'au înmulțit alegătorii maghiari este, căși propriietarii maghiari sunt cei mai mulți în restanță cu plătierea dărei.

Dispărând această pedecă, natural că numărul lor s'a înmulțit. Acest fapt e cunoscut altcum în general. Maghiarii sunt reii plătitori față de stat, cu deosebire așa numiții »ferty magnas«-ii și rămășițele »nemes emberilor« de odinioară, cari sunt în restanță de dare cu anii. Dacă unii din acestia au fost alegători, s'a întâmplat prin abus și violențe. Ne este cunoscut cazul unui proprietar maghiar din comitatul Hunedoara, care fiind în restanță de dare, a presionat pe țeranii unei comune de l-au ales delegat după fumuri (§. 5 al legii electorale), astfel a fost ales și deputat dietal cu toate că era în restanță de dare cu mii de fl.!

La poporul nostru este lucru întors. Românul plătind an de an mai regulat impostele, acum nu s'a putut produce o înmulțire mare de alegători, ear' cauzele reducerea numărului, pe lângă unele abusuri din partea comisiunilor de conscriere, își află isvorul în înseși dispozițiile legii electorale și anume în censul cel mare, ce se recere în Ardeal. Încât știm, reducerea numărului alegătorilor români se simte cu deosebire pe Târnave. Se vede, că aici este mai mare creșterea populațiunii. Și nimic nu arată mai bine abnormitatea legii electorale pentru Ardeal, decât împrejurarea, că scăderea alegătorilor stă în raport indirect cu creșterea populațiunii, adică în măsura în care crește populațiunea, în aceeași măsură scad alegătorii.

Aceasta e ușor de înțeles, căci un părinte alegător dacă are numai doi fidei, împărțindu-se moșia între ei, nici unul nu mai ajunge la censul cerut. Astfel se împuținează alegătorii nostri, în urma abnormității intenționate a legii.

Constatănd deocamdată aceste, rugăm pe frunțiișii nostri, că tocmă în vederea celor accentuate mai sus, se poarte de grije, ca numărul alegătorilor români și așa mic, să nu fie redus și prin abusuri de conscriere.

Sibiu, 17 Iunie n.

CONVENTIILE INTERNATIONALE. Ministrul comun de externe, contele Goluchowski, a dat ordin să se desmintă stătearea, că el s'ar fi adresat stăteilor străine cu întrebarea, dacă sunt învoite să se prelungească convențiile comerciale, ce le au cu monarhia noastră, numai până la 1907, cum au fost cerut ministrii maghiari.

Pactul în comisiuni. Comisiunea financiară a dietei maghiare a ținut ieri d. a. ședință, și a luat în dezbateri proiectul de lege referitor la »regularea raporturilor vamale și comerciale și a chestiilor ce stau în conexiune cu ele«. Se crede, că comisiunea își va termina astăzi lucrările, și tot astăzi va censura și comisiunea economică materialul referitor la pact, așa, ca diela se poată începe luni discuția parlamentară asupra pactului.

pentru-că a observat vîlul meu de mireasă. Ochii i s'au întunecat ca taina melancoliei, și-a plecat fruntea și și-a întors fața de către mine. Gândeam că îmi vine moartea. Și eu am privit la el ca femeia păgână la zeul seu mînios.

Deasupra isvorului fermecat! a fulgerat un chiot de pasăre. Ear' eu cu sfîntă frică i-am sărutat mîna stîngă. După aceea m'am sculat, m'am retras la isvorul farmecului și acolo mi-am umplut olul.

În ceaaltă zi ear' a trebuit să merg cu bărbatul, pentru ultima-oară la isvorul farmecului, ca la ultimă se ne spălăm obraji și la olaltă se ne umplem olurile cu apă fermecată.

Fără sgomot am pășit pe șesul mătăsoș. Eram descultă și iarba moale pica bine picioarelor mele obosite.

Ținîrul frumos era aplecat pe stîncă dorului. De pe undele părului seu aurii versat pe mușchii verde, a sburat un flutur negru, făcînd să vibreze firele delicate ale jumetelor lucii de pîr. Sub pleoapele de jumătate închise, ochii cei minunați erau întunecoși și liniștiți ca norul negru reogîndat în apă cristalină.

Vîlul reamintirei ce zăcea pe pămînt avea o pată de colorarea sîngelui.

Am mers la el și lipindu-mă de stîncă dorului am șezut la picioarele lui jos! Dar' el nu m'a observat, am oftat, însă el nu s'a mișcat. Nimic! am privit la el, ca femeia păgână la zeul seu zdrobit.

Deasupra isvorului fermecat a fulgerat chiot de pasăre. Ear' eu cu sfîntă cutremur am sărit mîna sa albă și rece, dar' nu o am sărutat, pentru-că degetele lui ghețoase strîngeau un pumnal lung și subțire, ear' pumnalul era crunt...

Banca austro-ungară. Se știe dela Viena, că comitetul băncii austro-ungare a ținut ședință pentru a asculta raportul funcționarilor însărcinați cu reprezentarea băncii în fața ministrului de finanțe. E vorba despre aceea, că banca ce rebonificarea se primească, în cazul că pactul nu se va mai reînnoi la anul 1907 și în consecință vor înceta și privilegiile băncii, ear' în scopul acestor, unii funcționari au avut întăvedere cu ministrul de finanțe. După ascultarea raportului funcționarilor, comitetul băncii a decis să stabilească acum suma ce i se cuvine ca recompensă și să iee de basă și cheie ultimii șapte ani de gestiune. Săptămîna viitoare comitetul va ține o nouă ședință, în care i se va prezenta proiectul gata, ear' la toamnă va fi convocată adunarea generală ca să-l accepte. Cum se vede, banca nu vrea să pînă pedeei desfațerii Maghiarilor de către Austria.

SĂRBAREA »DACO-ROMÂNISMULUI«. Patrioții nostri sînt supărați rău, că la București s'au fac pregătiri pentru sărbarea zilei de 17 Octombrie 1899, când se împlinesc trei sute de ani dela întarea lui Mihail-Viteazul în Alba-Iulia, după ce eucerise Ardealul. Îndosebi nu le place, că aranjarea sărbărilor proiectate o va lua asupra Liga culturală din București. Cine poate să le facă toate pe placul Maghiarilor?

„Der Volksfriede“, noul organ de publicitate ce va apăre în curînd la Viena va da, cum ni se știe, o deosebită atențiune chestiilor de interes pentru națiunea română, și va publica cu predilecție comunicate și știri primite din cercuri românești. Luăm act cu bucurie.

Preparandia de stat din Deva. Directorul preparandiei de stat din Deva, un anume Boga Károly, desminte în foile maghiare știrea, că ar fi mai mulți Români decît Maghiari în preparandia condusă de el; (Pentru-că din 114 elevi, nu sînt decît 58 Români. (E-tare în matematică de director, când crede că 58 nu e majoritatea din 114!) De altcum constată dl director, că Românii învață bine ungurește și sînt buni patrioți și de aceea ocărește presa maghiară, pentru relele servicii ce le aduce cauze maghiare prin aducerea acestor de știri tendențioase și neexacte.

Chestia nu e aceasta, dle director, ci următoarea:

Adevărat e, că la examenele de calificare, mai bine ca jumătate din elevi au fost trîniți în anul acesta?

Adevărat e, că ministrul de culte v'a întrebât care e cauza acestei apariții?

Adevărat e și că așa răspuns, că cauza sînt Românii, cari majoritatea s'au Maghiari, nu învață ungurește, prin urmare nu știu nimic la examen?

La întrebările acestea dați răspuns categoric da sau ba, și nu umblați cu mofturi, onorabililor.

Fața bărbatului meu s'a scaldat în apa isvorului, a mea în lacrimile mele ferbinți; fața lui s'a sbit de căldura soarelui, a mea însă s'a uscat de căldura oftărilor mele și de focul obrajilor mei aprinși.

Și el și-a dus acasă olul plin cu apă fermecată, al meu însă a rămas acolo, că s'a umplut de lacrimi, și când am voit să-l ridic am căzut la pămînt, căci lacrimile sînt amestecate de pure!

Veturia Lazăr de Păcurești.

ÎNVIERE.

— Roman —

de Leo Tolstoi.

(Urmare).

Afacerea de judecată în acea zi era un furt cu spargere. Acusatul era un băiat de douăzeci de ani, îngust în umere, slab, galben și îmbrăcat cu o manta cenușie. Stătea pe banca prevențierilor, între doi gendarmi și tușea fără întrerupere. Băatul acesta forțase cu o camarad ușa unei magazii și pusese mîna pe un pachet de mături, care costa vre-o trei ruble și 65.

Actul de acuzare spunea, că amîndoi culpabili fuseseră arestați de un agent în momentul în care fugeau ducînd măturile în spate. Amîndoi făcuseră imediat mărturisirile cele mai complete și amîndoi fuseseră puși la închisoare. Unul murise în închisoare și de aceea apărî singur înaintea juraților.

Procesul urmă același curs ca și al Maslovei, cu același fel de interogații și

Mișcarea clerului unit.

Mișcarea clerului român gr-cat în contra ingerenței statului continuă. Eată cele mai noue faze ale chestiunii.

„Közérdek“.

După alte ziare maghiare ce am citat, vine și foaia comitatului Alba-dejos, »Közérdek« dela Aiud se ne năpăstuiască asupra Blajului, că »agită«.

Fîtica oficială dela Aiud, sustine, ca și »M. Polgár« din Cluj, minciuni patentate: că ajutoarele s'ar fi dat numai unor favoriti, bogăți, și nu celor vrednici săraci, și de aceea — vezi, d-ta, a venit statul să împartă el ajutoarele în »mod just«. Peste tot tendința articolului din chestie e a învrăjbi clerul român, și a stabili diferențe între preoții dela țeară și superiori din centrul metropoliei. Astfel de tertipuri nu mai prind.

Timuta preoției.

Răspunzînd la insanitățile Maghiarilor dela Aiud, »Unirea« le citează câteva noue date despre fîtica preoției. Astfel, de pildă, preoții din tractul Almașului, deși chemați de repetite-ori la solgăbiru, care nune, umbra după ei, se-i prindă și se le deie chitanța după gata, n'a mers decît unul singur, cu învoirea celorlalți spre a vedea ce vrea afabilul fibiriu, care a început a-i căuta acasă.

Cațiva preoți din tractul Dergei, cari numai preoiași de solgăbiru au subscris chitanțele și le-au trimis la Blaj, și-le-au revocat.

Un preot de acestia cerînd să i se nimicească chitanța zice: »cu prețul umilei nu primesc ajutorul de stat«.

Ear' altul — din marginea Săcuimei zice:

»Si eu m'ă alătur la aceia, cari s'au declarat a nu primi un astfel de ajutor, care cu desconsiderarea și chiar preterarea autorităților noastre bisericesti voesc a ne înstrăina de capii nostri bisericesti și a ne face, ca pentru banii de milă dați, să ne închinăm idolului numit ideea de stat maghiar. Atunci preferesc mai bine, ca și pe venitor să mă lupt cu marea miserie ce mă copleșește, purtînd stîndardul bisericeii și națiunii mele cu conștiință curată, decît să mă fac unealtă, folosită de alții, chiar spre scopuri contrare«.

Preoții din Săcuime.

Se știe, că »Magyar Polgár« din Cluj a publicat un articol plin de infamă minciuni, scris — după-cum pretinde — de un preot gr-catolic din Să-

contra-expertise. Agentul care arestase pe acusat răspundea la toate chestiunile președintelui, ale substitutului și ale avocatului: »Intocmai! sau »Nu știu!« Dar' sub aceste răspunsuri mașinale, și sub respectul seu de disciplină, se vedea că deplînge pe acusat și nu vorbia cu dragă inimă de arestarea lui.

Un al doilea maror, un bătrîn cu aerul suferînd, era proprietarul casei în care se săvîrșise furtul. Când fu întrebât dacă și recunoaște mături, arăta o rea voință în a le recunoaște. Și când substitutul îl întrebă dacă măturile îi erau de mare trebuință, el răspunse cu un ton neașteptat: »Să le iee dracu de mături! Nu mi-ar slui la nimic. Aș da în doi de ceea-ce prețese, spre a nu mai ave grîile pe cari m'le-a pricînit afacerea aceasta! Numai cu trăsura am cheltuit de două-ori cît făceau ele. Și, eu sînt bolnav! Am podaga de șapte ani!«

Jurații, mai ales după stăruințele lui Nekhludov au achitat pe băiat.

După-ce audiența se sfîrși, aprosul veni și invită pe Nekhludov să meargă la procuror.

El explică acestuia motivele care îl aduceau; îi vorbi de Maslova.

— Am nevoie să ved pe această femeie; aceasta e un lucru de cea mai mare însemnătate pentru mine! — zise el roșindu-se.

— Ah! e adevărat? — adăugă procurorul, — și ridicînd ochii, îi pironi asupra lui Nekhludov. — Femeia aceea a fost judecată, nu e așa?

Ieri? — urmă procurorul, fără-ca să dea cea mai mică atenție la ceea-ce

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Isvorul farmecului.

În codrul vechiu, sub fagi bătrîni, pe petri albe trîmură înconjurat farmecul. Jur-împrejur e înconjurat de paște verde, pe un șes mătăsoș, cu flori roșii ca jarul. În mijlocul șesului este o stîncă învîlită în mușchii moale, — stîncă dorului.

Fără sgomot, am pășit pe șesul mătăsoș. Eram descultă și iarba răco-roasă pica bine picioarelor mele inferbentate. Un tînr frumos stătea răzimat de stîncă dorului, capul seu era plecat pe mîna dreaptă învîlită cu un vîl sur: vîlul reamintirei.

Părul seu era blond, ca aurul luminat de lună. Ochii lui mari și albaștri, erau liniștiți și curați ca cerul înstelat, reogîndat în apă cristalină. Și privirea tristă, p'aci rece, a ochilor minunați și nemișcați, era ținută pe brazdele clare ale isvorului fermecat.

M'am apropiat și lipindu-mă de stîncă dorului, am șezut la picioarele lui, însă el nu m'a observat. Am oftat și dînsul — surprins — și-a îndreptat privirea spre mine.

Lung, lung m'a privit; din ochii lui, expresiunea tristă și rece, cu nctul a dispărut; privirea lui din ce în ce era mai dulce și mai dulce! Pleoapele-i umbrase deodată s'au cutremurat și eu un suris taicid s'a aplecat spre mine, ca să-mi netezească părul.

Vîlul sur a alunecat de pe mîna lui.

cuime. Articolul culmina în cererea vînzătoare, ca guvernul să împartă banii prin oficiile de dare, dacă preoții nu vreau să deie chitanțe vidimate de solgăbiru. Ear' pe preoții, cari nu vreau să scrie chitanță ungurească îi trimitea de-adreptul în România, ca acolo să se rămădă!

Față cu acest articol trădător — dacă nu e o fabricațiune a foii maghiare din Cluj — s'a ridicat întreg clerul din părțile secuești.

Un protopop brav.

Eată ce scrie între altele protopopul Sécuii, Artemiu Boeriu, contra pretinsului «preot» din M. Polgâr:

Cu tot dreptul se poate trage la răspundere acel domn «Sécui» pentru procedura sa arbitrară și nerușinată. Frații preoți din Sécui, de bună-seamă nici unul nu se va asocia cu acest nemernic «Sécui», care nu s'a rușinat a-și ridica vocea sa și a ne blama pe noi pe toți, și ar trebui cu greață și dispreț să ne întoarcem fața dela acel nevrednic.

Așa e, fraților, noi Sécuii, cari în decursul atîtor zeci de ani, aci în mijlocul străinilor, între împrejurările cele mai vitrege, între incercările și ispitele cele mai violente din partea compatrioților noștri, n'am dat nici-odată înapoi, ci totdeauna ne-am susținut cu cinste și onoare, împlinindu-ne sfînta chemare ca niște misionari încunjuți de hienă, cari s'ar fi nutrit și cu sîngele nostru de ar fi putut, — se arădă că noi și acum sîntem pînă în sfînta slujbei noastre. Și întreb, că ce poate fi mai puternică dovadă despre alipirea noastră de sfînta mîică biserice, de sfîntul scaun al bunului nostru arhieru, decât că deși sîntem departe în mijlocul unei mări viroase și înveluși de furtune îngrozitoare, totuși stăm neclătiți și tari?

E greu a fi în mijlocul corupțiunii, lipsit de orice exemple bune și cu toate acestea a fi virtuos!

Da, fraților în Christos, se dăm mîna cu mîna și noi cei din Sécui, cu inimă română se fim și se arădă, că și acum ca întotdeauna ne bătăm înima pentru scumpa noastră mamă, care ne-a nutrit și ne nutrește și acum, și pentru neamul din care facem parte. Ni-s'a dat ocaziune, se putem cunoaște scopul ce urmărește politica guvernului, care ne amenință și atacă în rădăcină viața noastră națională și eclesiastică. Negura amăgirilor s'a desfășurat și vedem curat, că astăzi cei-ce ar fi puși să îngrijească de fericirea tuturor popoarelor din patrie, nu mai vestesc bisericei liniște și pace, ci mîr-turisim în față, că voesc a ne supune cu totul.

Ear' uneltile lor sînt banii, cari în împrejurările noastre deplorabile ne amăgesc foarte. Un paș rău și sîntem perduti. Dar' nu vom face acel paș, nu ne vom lăsa, se fim biruiți! Nu, pe Dumnezeu nostru,

Nekhludov zisese asupra nevinovăției Maslovei. — Dacă a fost judecată ieri, trebuie să fie încă în închisoarea preventivă. Deținutul nu pot să fie vizitați decât în anumite zile. Vă rog să cereți acolo.

— Vezi că eu am nevoie s'o ved numai decît, — zise Nekhludov.

Buzele-i tremurau. Simțea apropiindu-se clipa hotărîtoare.

— Dar' de ce ai nevoie s'o vezi? — întrebă procurorul încruntînd sprînce-nele cu un aer puțin cam neliniștit.

— Am nevoie s'o ved fiindcă e nevinovată și fiindcă a fost condamnată la muncă silnică. Eu sînt vinovatul și nu ea! — adăugă Nekhludov cu glasul tremurător.

— Și cum asta?

— Eu am sedus-o și am adus-o în starea în care se găsește! Dacă n'as fi adus-o în această stare, nu ar fi fost expusă acuzării făcîndu-i impotriva ei pe ziua de ieri!

— Toate acestea nu-mi arată motivul dorinței d-ve a o vedea.

— Motivul meu este că vreau să îmi îndrept greșala și s'o iau de nevastă, — declara Nekhludov.

Și pe cînd rostea aceste vorbe, lacrimi de indoișoare și de admirație pentru ei însuși îi umeziră ochii.

— Intr'adevăr! — zise procurorul.

— Eată intr'adevăr un cas prea ciudat. Dumneata ai fost și membru al Zemstovului din Krasnopersk, nu-i așa? — adăugă el, ca și cum s'ar fi amintit în sfîrșit în ce împrejurare mai auzise vorbindu-se de acest Nekhludov, care venise să-l comunice o hotărîre așa de neprevăzută.

(Va urma).

nu! Nici-odată! Biserica noastră română, așa puternică cum e, numai într'un cas ar pute pierde lupta: cînd descurajații s'ar sinucide. Dar' bucuria asta nu o vor ajunge contrarii noștri!

Preoțimea română gr-cat. e cuprinsă de însuflețire sfîntă și e conștie de chemarea sa în căsurile de primejdie. Din toate părțile ne convingem de vie interesare față de această gingașă cauză.

Se ne întrunim cît mai curînd, căci condițiunea învingerii e, ca toți cari nu voesc a restitua fundamentul vieții noastre naționale și bisericești, să se întrunească la luptă sub un stîndard, al cărui purtător e capul încoronat al bisericeii noastre gr-cat.

De aceea, iubitorilor frați în Christos în numele sfîntei noastre cauze se ne înșirăm cu toții fără deosebire, la luptă, să întrunim puterile ofelile cu puterile mai marilor noștri, ca în luptă mare să ne asigurăm învingerea.

Și dacă întrunim toate puterile, dacă în fiecare preot român gr-cat. se află un ostăv brav pentru sfînta noastră biserică și națiune, atunci biserica noastră va triumfa, independența bisericeii noastre, și în aceasta onoare, respectul nostru al preoților, și fericirea credincioșilor noștri este asigurată. — În numele lui Isus sîntem chemați cu toții și noi «Sécuii», să ne adunăm sub steagul, care singur poate numai să ne conducă la mîntuire. Și Dumnezeu e cu noi, și nime în contra noastră! —

Artemiu Boeriu,
preot gr-cat în Casonul-mare.

Preoții din Gurghiu.

Preoțimea din cealaltă parte a Sécuii se declară și ea contra Sécuiului «care îndrăznește, sau mai corect se obraznicește a scrie acel pamflet în numele preoțimei gr-cat. din întreaga așa numită Sécui». Preoții din protopopiatul Gurghiuului, în conformitate cu concludul luat în sinodul lor tractual resping acel articol, pe care nu-l consideră decît ca o «denunțare bine plătită» și încheie astfel:

În fine ne declarăm solidari cu cealaltă contrafrăți preoți gr-cat. întru apărarea drepturilor autonome ale bisericeii gr-cat. române, care numai ca atare își va pute împlini menirea și chemarea, ce o are la poporul român și în biserica catolică universală.

Elie Cîmpeanu, Alex. Donia Donescu,
v-protopop gr-cat. notar tract. protop.

Chestiuni școlare.

Adunare de învățători în Făget.

Reuniunea învățătorilor români gr-cat. din archidieceză există abia de 2 ani și vedem o frumoasă mișcare în sinul învățătorei, dovadă adunările despărțimentelor și obiectele dezbătute, precum și serioșitatea cu cari sînt deliberate. Avem «Foia școlastică», și sperăm că în sensul statutelor se va concheta și adunarea generală.

Adunarea «despărțimentului Biei» (pe Tîrnava-mică) al acestei «Reuniuni» s'a ținut în Făget, la 13 Maiu n. Îmi iau voe a vă scrie, deși cam târziu, ceva despre decursul ei. Era o zi frumoasă, poporul în haine de sîrbătoare aștepta cu drag sosirea oaspeților. Încă des de dimineață sosese învățătorii din apropiere.

La 6^{1/2} ore s'a celebrat sf. liturgie, slujind preoții: Alexiu Trif din Făget, Iosif Lita din Iclod și Ioan Trif din Tăuși și cîntînd corul improvizat al învățătorilor. Au fost de față mult on. domn viceprotopop Ioan Horșă, Basiliu Călugăr, preot în Crăciunel-sup., Eugen Bian, notar cercual în Făget și Emil Faust, teolog abs. Venise la biserică și numeroș popor, și cum îi vedeam suind dealul, mi-am adus aminte de versurile lui Coșbuc:

Pe deal se suie 'noetșior,
Neveste tinere și fete
Bîtrîni cu iarna vieții 'n plete,
Și 'noet în urma tuturor
Vezi govîind câte-o bîtrînă
Cu micul ei nepot de mîna!

La sf. liturgie s'a pomenit numele învățătorilor reșoși de pe teritorul acestui despărțiment și s'a făcut parastas.

Comuna Făget a făcut asupra mea o neștearsă impresiune, — comună curat românească, — dar' tot ce e fala ei este biserica și școala, care este o zidire nouă de model. Biserica este zidită în anul 1872 cu cheltuiala lui Basiliu Bian, acum reșosat — dacă nu greșesc tatăl actualului notar.

După serviciul divin s'a început examenul, la care au participat toți cei sus amintiți și numeroș popor. Din res-

punsurile pruncilor se vedea, că inv. Ioan Velicea se silește a lumina mlădițele lui încredințate.

După examen președintele despărțimentului, Teodor Pănzan, învățător în Săncel, prin o vorbire scurtă și acomodată deschide sedința, amintind trecerea la eternitate a tînrilor colegi: Filimon Halmaci, învățător în Veseș și Ioan Frățila, învățător sec. în Săncel, și perderea ce am suferit prin moartea lor. Cei prezenți își exprimă doliul. S'a constatat prezența a 11, din 12 învățători actuali. S'au desbătut mai multe obiecte. S'au încasat taxe dela membri 17 fl., ca membru ordinar s'a înscris m. o. domn viceprotopop solvind 2 fl., ear' ca membri ajutători: prea-stimulat domn Eugen Bian solvind 2 fl. și onorații domni Alexiu Trif, Ioan Trif și Basiliu Călugăr solvind câte 1 fl., că-rora și pe această cale li-se aduce cordială mulțumită.

Notarul despărțimentului cetește disertațiunea sa «Cîntul și rolul lui în educațiune și instrucțiune», care a fost ascultat cu atențiune și i-s'a votat mulțumită protocolară.

Proxima adunare se va ține în Alecuș, deodată cu examenul din respectiva comună.

Pentru învățarea notelor s'a primit propunerea «despărțimentului Sibiu», că PreaVeneratul consistor metropolit gr-cat. din Blaj să fie rugat a deschide un curs de 6 săptămîni.

S'a primit propunerea învățătorului din Căpâlna-inferioară D. L. Todoran, ca la adunările Reuniunii totdeauna să se deie și un parastas pentru colegii decedați, de care are a se îngriji învățătorul din respectiva comună, unde se va ține adunarea.

După adunare a urmat masă comună.

Fraților colegi! Vă rog a medita asupra acestei teme: «Cum, și pe ce cale vom pute înființa mai ușor în comunele noastre biblioteci — și ce fel? — și cum coruri de plugari?» Și aceasta cu atîta mai virtos, ca la proxima adunare mai ușor se o putem deslega.

Căpâlna-inf, 15 Iunie 1899.

Demetriu Lazar Todoran,
învățător, notarul despr.

Din Sîn-Mihailu.

În comuna noastră Sîn-Mihailu-desert, de pe Valea-Almașului, examenul s'a ținut în ziua de 23 Maiu a. c., sub preșidul dlui protopop Ioan Hăgean, care printr'o cuvîntare frumoasă a deschis examenul, în prezența alor vre-o 100 băieți de școală, a preotului Ioan Andrei, a învățătorului în pensiuie Gavril Alușiu și a unui frumos număr de poporeni. Succesul examenului se vede din notaș protocolară a dlui protopop în care se zice: «examinîndu-se băieții din toate obiectele prescise de lege, s'a dovedit examen și progres îmbucurător».

La sfîrșitul examenului a făcut mare plăcere poporului trialogul: «Nastorel Globurescu» și dialogul «Rușinea închipuită»; după cari a urmat declamarea prin elevi a unor poezii frumoase d. e. «Movila lui Burecl», «Mărirea strămoșilor», «Eu mi-s, esc și sînt Român» etc. În urmă prin cuvînte alese și exemple din viața practică a arătat dl protopop însemnătatea școlii pentru popor, a îndemnat poporul, ca și pe viitor să-și trimită regulat pruncii la școală, zicîndu-i, că numai poporul cu școală are drept la viață și numai atunci pot fi siguri părinții, că și-au făcut datoria lor, dacă își vor da băieții la școală, ca să învețe tot ce e bun, nobil și frumos.

În urmă mulțumind învățătorului Vasiliu Dumitraș pentru diligența ce și-a dat în decursul anului, examenul s'a terminat.

Nu pot lăsa neamintit la acest loc și aceea, că în comuna noastră la finea fiecărui an școlar, cu scopul ca poporul mai tare să fie atras cătră școală și interesele ei, și ca să vază încetva fructele învățătorei, ne e în datină a aranja pentru pruncii școlari câte un maiol, unde e invitat poporul întreg. Acest maiol une-ori s'a ținut la pădure, acum însă în chilia de școală. Preotul cu câteva zile mai nainte a dat de știre poporului, invitîndu-l la maiolul împreunat cu o producțiune teatrală, ce se va ține în 28 Maiu a. c., sub conducerea învățătorului Vasiliu Dumitraș. Sosind ziua așteptată, după serviciul divin, cam pe la 11 ore poporul s'a adunat la școală în număr mare și s'a început producția prin cuvîntul de deschidere al dlui preot Ioan Andrei, fiind de față d-nii: Basiliu Tămășan, primar comunal și Gavril Andrei, învățător pensionat împreună cu stimatele d-niilor sale soții. Cuvîntului de deschidere i-a urmat un cor mixt de băieți, după care conform programei, declamarea poezilor: «Învierea» și «Două veri s'o iarnă», poezie umoristică, prin două eleve ale școlii de repetiție. Terminîndu-se acestea a urmat producțiunea teatrală: «Săpătorul de bani», de Antoniu Pop, care a făcut o deosebită plăcere tuturor celor de față. Finindu-se aceasta, a urmat cîntarea poeziei «De cînd mîndra m'a lăsat» și «Uite mamă, toate ascultate cu mare plăcere de cătră cei prezenți. Însemnă, că toți cari au avut rol la aceste producții populare, au fost elevi ai școlii de repetiție din loc.

Apoi a urmat masă comună, unde din cînd în cînd au cîntat pruncii școlari unele poezii sub conducerea învățătorului. În urmă s'a început jocul ținînd până seara.

Aceste petreceri populare și ele își au însemnătatea lor în misiunea școlii de a cuprinde sub steagul său toată pătura societății române; pentru aceea cu bucurie trebuie să le îmbrățosem. „U.“

Din Morlaca.

În 2 Iunie a. c., în sîrbătoarea sfinților Constantin și Elena s'a ținut examenul cu copiii dela școala confesională gr-cat. din Morlaca. Înainte de ameză s'au examinat copiii din clasa I-ă, sub conducerea dlui învățător Ioachim Lucaciu. Copiii și fetițele erau îmbrăcați în haine de sîrbătoare, ear' sala de învățămînt decorată cu cununi și ramuri de stejar.

După învocrarea spiritului sfînt, o școlăriță din despărțimentul al VI-lea a ținut o vorbire cătră dl protopop bine-ventîndu-l, apoi s'a început examinarea din toate obiectele prescise în planul de învățămînt, din care copiii au dat răspunsuri foarte bune, cari au mulțumit atât pe dl protopop, cît și pe publicul prezent; s'au cîntat și declamat mai multe poezii naționale, s'a ținut un dialog care a plăcut tuturor.

Examenul s'a încheiat pe la orele 7 d. a. între cîntece de bucurie și două vorbiri de mulțumită, ținute de un școlar și o fetiță.

Laudă și recunoștință se cuvine învățătorilor, cu deosebire dlui Ioachim Lucaciu, care atît până aci, cît și de astă-dată a dovedit că își împlinește misiunea.

Un participant.

Din Șomcuta-mare.

În 11 Iunie c. s'a ținut examenul la școala gr-cat. română din Șomcuta-mare. Ziua de examen, ca de regulă e zi de sîrbătoare atît pentru plugari, cît și pentru inteligența de aici.

Înainte de ameză la orele 10^{1/2}, s'a început examenul claselor I-a și a II-a, conduse de harnica învățătoare Răfalea Pavelea. După rugăciunea Domnului a urmat un cîntec de primire cîntat de elevi, apoi dl protopop Ioan Sîrb, prin o vorbire frumoasă declară examenul de deschis. După examinarea din toate obiectele s'au rostit din partea elevilor și elevelor mai multe declamațiuni frumoase. La ora 1^{1/2}, s'a încheiat examenul acestor clase, ear' la 3 ore d. a. s'a început examenul claselor a III-a, a IV-a, a V-a și a VI-a, conduse de veteranul învățător dl Teodor Blaga.

La examen au fost de față d-șoarele: Livia Nilvan, Letiția Butean, Regina Cherebeș, Teresia Butean și Maria Mihasca; d-nele: Medan și Buda; d-nii: Elie Pop, învățător pensionat; Dr. Marcu, avocat; Georgiu Lengyel, învățător; V. Bozo; S. Buda, învățător; Emilii Butean, teolog absolut; V. Gheșe, student; M. Maniu; A. Mate; St. Pop, învățător în Posta și I. Muntean, prep. abs. și poporeni în majoritate.

La finea examenului dl protopop a exprimat cea mai mare îndestulire, atît din partea d-șoarei sale, cît și din partea oaspeților și a exprimat d-nei învățătoare, cît și dlui învățător mulțumita sa, pentru-că și-au făcut datoria.

Mare mulțumită și laudă merită din partea Șomeutenilor cu deosebire d-șoara învățătoare pentru zelul ce l'a dovedit în propunerea lucrului de mîna, căci o mulțime de lucruri de mîna, cuse frumos, au înfrumusețat unul din pîrreții salei de învățămînt.

Gugulian.

Revistă externă.

Din Franci.

Poincaré a primit însăreirea de a forma noul cabinet. El a raportat lui Loubet, că reprezentanții diferitelor grupări s'au exprimat simpatice despre încercarea lui și a declarat, că e aplicat a forma cabinetul.

În convenirea ce Poincaré a avut cu Méline, acesta l'a sfătuit să compună un cabinet, a cărui program să fie lichidarea chestiei Dreyfus.

Se crede, că până azi va succeda lui Poincaré a-și forma ministerul, care apoi Luni se va prezenta în cameră.

Poincaré e numai de 39 de ani și a fost în două rînduri ministru. Este bărbat capacitat, energic și se bucură de multe simpatii. Este originar din Lotaringia și în Paris are clientela advocației extinsă. Ministerul lui înseamnă concentrația republicană.

Din toată lumea.

Lupta în Filippine. — Din Bulgaria.

Lupta în Filippine continuă. Zilele aceste a fost o nouă ciocnire între Filippineni și Americani, lângă riul Zapote. Perderile Filippinenilor sînt 40 morți, ale Americanilor 10 morți și mai mulți răniți.

Se crede, că în pîrțile sudice Filippinenii nu vor pute opune decît o slabă rezistență.

Deputații opoziționali din Sobrania bulgară au aflat plaecte, în cari provoacă pe cetățenii opoziționali, să țină meetinguri de protestare contra politicii guvernului de a contracta nouă datorii.

„Uncheașului“ dela Arad.

Așa se vede, că în lipsa de argumente potrivite unor oameni, cari au calificăție, după un studiu conștiențios *) de-a fără «proletarianism intelectual» — se încearcă speculațiuni noștri dela Arad a se folosi de joc de cuvînte — de propoziții periodice și de încercări de spirit — cugetînd că astfel vor pute trage pe sfoară publicul românesc.

Au trecut acele vremuri, dragă «Uncheașule». Văți trăit traiul, v'ați mîncat mîlaiul, ba chiar și buna reputație. Dar' totuși — mai aveți puține coji. Cum se nu, cînd umpleți coloanele ziarului d-voastre cu «aderențe-proteste».

Atîta! Nimic mai mult!

Nu cugete însă compromisiu — că vor orbi o lume întreagă românească. Nu-i de ajuns numai «aderențe-proteste». Lumei românești îi trebuie rectificări.

Aici e bubă, aici e «proletarianism intelectual».

Da «sacru foc»... «Nu e vorba de tinerimea, care se inspiră de idealuri și muncește din greu»... Nu e vorba de tinerimea, care de 20 de ani și cu câte 2—3 semestre.

Destul de trist — cînd mișelile, speculanților — compromisiilor și immoralilor politicieni ar fi putut să jignească «sacru foc» al inimelor nepătate.

Dar' tinerimea nu a legat pacturi; ea e desinteresată.

Nu! Noi nu vrem să fim vicari la Oradea-mare.

Noi nu calumniăm pe un Metropolit — că poate a îngreunat poziția de profesor, ca «stimatul uncheaș».

Tinerimea de azi — cea fragedă și tînră numai cu 20 de ani și cu 2—3 semestre academice — nu consideră jurnalistica noastră națională de mijloc de a se susține cutare sau cutare persoană.

Tinerimea nu speculează după materiale.

Rușine, o miie de ori rușine — cînd ați ajuns a face din o foaie politică (după voi) — foaie humoristică, împeștrînd-o cu «telefone secrete».

Aici ați ajuns așadar! cu serioșitatea de oameni «a căror mîni trebuie sărutate».

Sărutăm noi tinerii mîinile acolora, cari merită și sînt oameni cu morală, și nu petăți în conștiință.

Altmîntrelea, lecție nu așteptăm dela niște majoreni cari înșiși au trebuință de lecții strașnice.

Ce privește idealul, după care ne întindem, fie siguri că va fi întocmai așa ca și a celor mai bîtrîni.

Nu e păcatul nostru, că ne-am născut cu 2—3 ani mai târziu.

Dar' pentru aceea, încă odată accentuez «zdrobirea falșilor naționaliști dela Arad».

G. Novacovici,
(minorul «nepot»).

Cronica zilei.

Sibiu, 17 Iunie n.

Din cauza sfîntelor sîrbători ale «Rusalilor», numărul proxim al foii noastre va apăre numai Marți seara.

Despre conferința confidențială, ce mai mult frunță, din toate părțile locuite de Români, au ținut deunăzi aici în Sibiu, am publicat, și noi, și «Gazeta Transilvaniei» un scurt comunicat, ce ni-s'a pus la dispoziție de însași conferința. «Tribuna Poporului», căreia se vede nu i-s'a dat acest comunicat, publică în numărul seu 109 o informație din Sibiu, care e falsă, tendențioasă și păcătoasă, ca toată ținuta din urmă a acestei foi în chestiunea partidului național. Declaram, pe basa informațiunii

*) Ce studiu a făcut la timpul seu «Uncheașul» de acum ne spune dl Dr. P. Barbu, profesor de teologie în Caransebeș, care în «Foia Dieceană» nr. 45 din 1897 îi face următoarea biografie:

«Uncheașul a învățat teologia în Arad între anii 1875 și 1878, pe cînd acel institut era într'o stare primitivă cu doi profesori; ba cînd a fost Uncheașul în anul prim, fiind episcopia vacantă, așa zicînd, nici n'a avut profesori. După-ce a învățat teologia de acolo, atîta cît se putea înveța în acele împrejurări, a fost un an în Lipsa și un an în Bonn, de unde a venit acasă cu niște colloquii. A fost apoi un an scriitor în cancelaria consistorială. Devenind mai târziu două catedre de profesori vacante, în lipsă de bărbăți calificați a fost Uncheașul substituit în una. Ca profesor substituit a încercat să studieze și să facă riguroase la facultatea din Cernăuți, umblînd pe la rabinul din Arad să învețe limba evraică. Așa se vede însă, că dînd de greutăți s'a lăsat de plan. Cînd s'au pus apoi catedrele vacante la concurs, s'au ales doi bărbăți calificați, ear' Uncheașul în lipsa calificațiunei a rămas cu buzele umflate. Timp de 3 ani a făcut apoi de bună-seamă filosofie pozitivă, ca funcționar pe la banca «Victoria».

Ei, va zice Uncheașul și poate și alții, căfi oameni fără examene și diplome s'au făcut oameni vestiți! Conced. Dar' și aci Uncheașul seamănă cu Pera. (Eroul unei povești de Enea Hodos) Pera își dovedea superioritatea cu bății și ghionturi; Uncheașul cu injurătura și cu duelul. Da, Uncheașul și ei duellant vestiți...

Aferim teolog, ba mai mult, profesor de teologie, și nu numai că nu condamnă duelul, ci se și ducează. Dar' ce se-i faci, dacă asta e totul, ce a adus dela școalele din Germania «dintr'un studiu lung și greu».

— Eată de ce «Uncheașul» nu-și poate închipui tinerimea de acum decît «frecînd sala-măndre»!

lor absolut autentice, că întreagă informația fii aradane, din cap până în sfârșit, afară de faptul că s'a ținut o conferință, nu conține nici un grâu de adevăr.

Dela Brașov. Cu trenul dela 7 ore 45 m. Înaltpreasfinția Sa dl. arhiepiscop și metropolit *Ioan Meșianu* a plecat azi dimineață la *Brașov*, însoțit fiind de Preacuvșia Sa dl. arhiepiscop-vicar Dr. *Ilarion Pușcariu* și de asesorii consistoriali *Zacharia Boiu* și *Nicolae Cristea*, directorul seminarial Dr. *Remus Roșca* și secretele consistorial Dr. *Elie Cristea*. Deodată cu Înaltpreasfinția Sa a plecat și directorul „Albinei” dl. *Parteniu Cosma*, în afaceri de ale filialei din Brașov.

M. Sa Împăratul-Rege al nostru, după-cum se raportează din Viena, va rămâne la Schönbunn până la finea lunii curente. De acolo va merge se petrecea lunile de vară în *Ischl* împreună cu fiica-sa *Maria Valeria* și cu băieții acesteia. În Septembrie va pleca dela *Ischl* direct la manevrele din *Bohemia*.

Necrolog. Văd. *Maria Dăianu* n. *Topârceanu*, din *Micești*, lângă *Alba-Iulia*, a încetat din viață în vîrstă de 87 ani. O deplâng fiecele sale Parashiva Henzel (Sibiu), v. d. Ana Totoianu, preoteasă, (Micești), *Maria Vlad* (Orăștie), dimpreună cu soții, fiii, fiicele, nepoții, nepoatele și numeroase rude.

CONGRESUL LIGEI Măne, Duminecă, se deschide la București congresul anual al Ligei culturale. Va fi de două zile.

Un frumos și bogat număr (nr. 23) de *Rosalii* al „*Foii Poporului*” a apărut azi. Trei pagini sînt de cuprins politic, despre evenimentele de peste săptămână și despre dreptul electoral.

Foia este de cuprins interesant, anume: o frumoasă baladă: *Jurămîntul lăncului*, din colecția de balade inedite a dlui *Teodor A. Bogdan*, inv. în *Bistrița* și *Sasul la vînat*, anecdota de *Nicolae Voinea*, inv.

Numărul este împodobit cu o frumoasă ilustrație alegorică: *Vara*, cu text explicativ.

În general „*Foia Poporului*” are număr de număr ilustrații bine alese și de execuție fină. Ele au menirea parte a lăși cunoștințe folositoare în popor, parte a face cunoscute monumentele naționale (zidiri profane, biserică, școli etc.) și bărbății frunțași ai noștri, atât de aici, cât și din România.

Atragem atențiunea claselor noastre inteligente asupra acestei foi, cu rugarea să binevoiască a o sprigini și răspândi în popor.

Retractare, din care reiese adevărul. „*Revista Orăștiei*” de azi, are printre noutăți, următoarea notiță:

„**Spre orientare.** Articolul „*Fecărele din Orăștie*” din numărul trecut, nefiind dl. redactor responsabil de față la aranjarea foi, s'a pus din greșală în corpul foi, în loc ca să se pună sub rubrica „*Din public*”, pentru care redacția nu ia răspunderea. De altcundă articolul e subscris, și astfel este evident, că dl. Dr. A. Muntean a primit răspunderea întreagă pentru el...”

Lipsește cuvîntul, pe care îl lasă să fie subînțeles: *ear' noi nici-decăt!* Din această notiță transpiră deja, că „*redactorii*” foi sînt azi și ei, ce lucru neiertat au săvîrșit, când cu gânduri perverse de a-i strica, au publicat articolul imperios la adresa unui om cu care au lucrat mult alături, — și se fac a nu fi voit să fie complici în tristul atentat asupra onoarei aceluia. Trishti „eroi” ai foi dela Orăștie.

Honny soit qui mal y pense... Reproducem, ba copiem întocmai următorul product literar (e pus în partea literară) din „*Tribuna Poporului*”:

Vino, stăpâne!

Unii alții perd răvașul
Ne improacă, ca vrăjmașul,
Unde-i pace: o desfac,
Între prieteni ură fac.

Vină **GOLDIS**, mult iubit
Că ne ești foarte dorit!
Contrarii dau cu copita,
Deși ești bun ca și pita.

Tras-ai **GOLDIS**, mult amar,
Nu avea de ei habar,
Veî arăta sus și tare,
Că ești un Episcop mare.

SAGUNA Te-a designat
Să ne fii mare bărbat,
Treizeci voturi Te-au voit
Tot poporul Te-a dorit!

Socodoranu.

Notă. Preamărîtul s'a născut în Socod. De aci numele poetului, care pe cum se vede face serioasă concurență cunoscutului „*Dr. Uhu*” din „*Fîles Bagoly*”.

Examenale la gimnasiul rom.-cat. din Șimleul-Silvaniei s'au început azi. Din programul examenelor amintim, că azi (17) se țin examenul din *religiune* pu elevii români gr.-cat., ear' *Mercuri* (21

Iunie) se va țină examenul din *limba română* cu elevii din clasa I.—IV. Încheierea solemnă a anului școlar se va face în 29 Iunie.

Lovit de fulger. Flăcăul *Dumitru Borlea* din *Mișca*, împreună cu trei femei consătene, a fost surprins pe drumul Aradului de o ploaie torențială, contra căreia călătorii au cerat să se apere întinzînd pe deasupra capetelor lor o pîndră. Adunați unul lângă altul călătorii au plecat mai departe. Pe drum un fulger a lovit în ei omorînd pe flăcăul *Dumitru*. Femeilor nu li-s'a întîmplat nimic.

Directorul fundațiunei șulutane din *Blaj* și-a început sedințele în 16 l. c. sub presidul Metropolitului. Au luat parte la aceste sedințe pe lângă membrii capitolului și domnii: *Iosif Pop*, *Alexandru Onaci* și *Ioan Mezei*, juri de curie în *Pesta*, *Iuliu Bărdosy*, inspect. școl. pens. *Vasile Hossu*, jude de tablă, *Leontin Pop* și *Ioan Gerasim*, juri de tribunal, *Basil Pop Hârșan*, adv. *Sibiu*, *Dr. Alex. Pop*, medic și *Dr. Iuliu Maniu*, advocat archidieceșan în *Blaj*.

Din școala „Tribunei Poporului”. Sub acest titlu „*Unirea*” scrie: Vineri dimineață am primit o cartă postală, pusă la posta din *Arad*, și subscrisă „*Arădanul*”, în care sîntem insultați pentru răspunsul dat foi de acolo. Caracterul organului nostru și respectul față de cetitori nu ne permit a reproduce acest product clasic al școlii fundate de „*Tribuna Poporului*”. Și dacă pomenim de el, o facem pentru-ca tot mai multă lumină se se facă în jurul scopurilor și năzuințelor acelei foi.

Constatăm că și noi am primit o asemenea cartă postală anonimă. Ea e caracteristică pentru nivoul moral a celor-ce se servesc de astfel de „argumente”. Vorbă scurtă: din scandal scandal răsare, cum din vultur vultur naște.

Catastrofă. Din *Saratov* se telegrafează cu datul de 15 Iunie, că în urma unui teribil orcan marele vapor „*Niagara*” s'a cufundat în riul *Volga*. Peste 120 de oameni au pierit în valuri.

Armeni măcelăriți. Rapoartele emanate din isvor armenesc spun că, din prilejul turburărilor iscate nu de mult în vilaietul *Billis*, *Mohamedanii* au măcelărit 800 de *Armeni*.

Sinucidere cu explozie. Vechilul domeniului cînilor *Bolza* din *Szarvas*, un anume *Iosif Dolly*, alaltăieri și-a umplut cu praf de pușcă o ceașcă și apăsându-se apoi spre ea, i-a dat foc. Explosia prafului i-a cauzat arsuri grave la cap, pe piept și la brațul drept. Căsenii l-au aflat în agonie.

General sub curatelă. Contele *Grünne*, fost comandant al corpului de armată din *Praga*, la cererea rudenilor a fost pus sub curatelă. Motiv la aceasta constituie afirmativa paralisă progresivă a contelui.

Din hoțiile domnești. „*Reichswehr*” publică, pe baza unei telegramme primite din *Vîrșej*, că la administrația orășenească s'au descoperit colosul de mari iregularități. Până acum s'a constatat, că lipsesc din banii publici 250.000 fl. Comitele *Vîrșejului*, la mandatul telegrafic al ministrului *Szél*, a plecat la *Buda*.

Momeli proselitice. „*Alkotmány*” spune, că între credincioșii români din *Mélymadas* și între preotul lor s'au escat divergențe grave, în urma cărora poporul s'a hotărî să treacă la biserica sîrbească. Episcopul sîrbesc *Nicanor Popovici* din *Timișoara* zilele trecute a trimis la fața locului o comisiune, care să se înțeleagă cu poporul în privința trecerii. 54 familii române s'au declarat gata de trecere. Acest protocol va fi în curînd subșternut ministerului de entle și instrucțiune publică.

Un accident tragic s'a întîmplat în 14 Iunie n., la gara din *Radna*. Nevasta învătătorului *Trifon Dasăd* din *Cladova*, cunoscută ca cea mai frumoasă femeie prin ținuturile acelea, dănd se scoboare din tren încă înainte de a se fi oprit acela de tot, a căzut între roate, cari i-au retezat picioarele și i-au cauzat grave contuziuni la cap și pe trup. Nenorocita femeie a fost transportată la *Arad* în spital, unde din cauza scursurii sîngelui a murit încă în aceeași zi.

Morți în flacări. Într-o comună în apropiere de *Graz* un tăciunar a pus foc la două case, cari au ars până jos. În una din aceste case patru băieți au fost mistuiți de flăcări.

Avis. Reuniunea agricolă distric-tuală din *Sibiu* a luat asupra-și exclusivă reprezentare în *Ardeal* a fabricii din *Bács-Cséb* a lui *Mathias Bellán*.

Astfel este în poziția de a procura și în transporturi de vagoane legăturile de snopi brevetate, atât de mult folosite, pe cari numita fabrică le pregătește din cîneapă curată de *Bacă*, și a le pune în vînzare economilor ardeleni cu prețuri mult mai ieftine, decât dacă aceia și-le-ar comanda direct dela fabrică, dar în cantitate mai mică decât 400.000 bucăți.

Recomandăm din inimă economilor noștri să facă încercare cu aceste excelente legături de snopi brevetate, al căror preț îl vor afla din inseratul nostru de pe pagina ultimă.

Renumele universal, ce l'a cîștigat *apa amară „Francisc Iosif”*, îl mulțumesc calitățile sale cele excelente. Se capătă în toată lumea, chiar în localitățile cele mai însemnate; ca dosă normală este de ajuns a se bea un păhar dimineața pe stomachul gol.

Știri mîrunte. Superiorul gimnasiului unitar din *Cluj*, candidatul de preoție *Francisc Székely* s'a sinucis alaltăieri. Motivul sinuciderii se pare a fi aleatul dragostei.

— *Nicolau Stănilă*, practicant la tribunalul din *Sibiu*, este numit vîcenotar la tribunalul din *Deva*.

— În *Sighisoara* un bărbat necunoscut, în vîrstă cam de 40—45 ani, s'a sinucis tăindu-și arterile.

— *Adam Wolf*, odinioară mare proprietar în *Ciaba*, ajungînd în sărăcie s'a împușcat alaltăieri.

MAI NOU.

Întrevederi.

„*N. Fr. Presse*” a anunțat că *Monarchul* nostru se va întîlni în vară cu împăratul Germaniei la *Reichenhall*.

„*Pol. Corr.*” desminte știrea.

— „*Magyarország*” anunță, că pre-tendentul la tronul Sîrbiei, prințul *P. Caragheorgevici* va sosi în curînd la *Petersburg* și va fi primit în audiență la *Țarul*.

Crisa în Franția.

Poincaré nereușind să formeze cabinetul și-a depus misiunea. Urmează să fie încredințat *Brisson*, *Delcassé* ori *Waldeck-Rousseau*.

— Procesul *Dreyfus* se va pertracta a II-a oară la 17 Iulie n.

Din camera ungară.

Proiectul pactului se va desbata *Mercuri*.

ECONOMIE.

Din B.-Huedin.

— *Maiu* 1899.

Spiritul economic, ce a luat un avînt așa de înbucurător în deceniile din urmă și la noi *Români*, și-a aflat un loc priincios și în ținutul nostru, unde bravi conducători au avut de a se lupta mai mult poate ca ori-și-unde cu greutățile începutului stăndu-le în tot momentul cele mai mari pedeci înainte, cauzate prin fatalele împrejurări geografice de aici și prin alte multe desavantaje cunoscute la noi cu deosebire de aceia cari au încercat un început ca al nostru.

Și adevă: sediul băncei noastre, *B.-Huedin*, este și centrul unui mare ținut care numără vre-o 70 comune cu circa 60.000 locuitori.

Aici prăsirea vitelor, cultivarea pămîntului și comerțul cu produse brute sînt ocupațiunile de căpetenie ale locuitorilor, dintre cari cam 80% sînt *Români*, partea cealaltă constă din *Unguri*, *Jidani* etc. *Românii* se ocupă exclusiv cu agricultura și viticultura, tot așa și *Ungurii*, cari însă dau o mare atențiune și la diferitele ramuri de industrie; ear' *Jidanii* îmbrățișează cu drag, ca peste tot, și la noi „*geschäftul*”.

Am zis împrejurări fatale geografice, pentru-că bietul *Român*, ca peste tot unde locuiește, și aici este retras în locul cel mai ferit odinioară de furtunile invasiunilor străine și astfel, se înțelege, că mai rău pentru producțiune și comunicațiune, lăsînd în mîna străinilor locul cel mai productiv al ținutului și centrul *B.-Huedin*, care din peste 4000 locuitori, aproape exclusiv numai *Maghiari*, dintre care numai 200—300 sînt *Români* și și acestia, durere, sînt tare aproape a fi perduți pentru noi, fiind rău situați materialcește și avertisci ei mai mulți la pita străinului și afară de toate acestea atât biserice, cât și școală nu avem, așa că copiii născuți sînt botezați de preoți rom.-catolici sau luterani. Cununiile se fac în partea cea mai mare tot cu acestia; copiii de școală se cresc în școle ungurești de stat.

Ignorarea și maltratarea a totului ce-i românesc o exercează în modul ce numai *Ungurilor* șovinisti le compete; căci fapt este, că a vorbi scumpa noastră limbă pe stradele *Huedinului*, afară de ziua de *Marți* (zi de tirg), cu deosebire ca om inteligent este un lucru condamnat după conceptul lor. Numai acum au început compatrioții noștri totuși a se mai obișnui cu astfel de lucruri.

Între astfel de împrejurări triste, cât de adormit a fost spiritul național și cât de decăzut a fost sentimentul național la poporul din ținutul nostru. *Providința* nu și-a uitat, puterea divină nu a lăsat pe *Român* pradă nemiloșilor usurari străini, ci a trimis bărbați harnici, demni, cari cu mari jertfe și cu

rară abnegațiune au înfruntat greutățile mari peste care au trebuit să treacă până și-au văzut visul lor de aur, ce astăzi se exprimă în fermecătoarea realitate de a ne mîndri cu „*coșca noastră românească*”, care deși micuță deocamdată este baza solidă pentru viitor.

Trei ani dela ridicarea acestui măreț stilp de consolidare al ținutului nostru și acum vredniciei conducători ai institutului „*Vlădeasa*”, fostii fondatori și actualii conducători ai acestuia în frunte cu rev. domn *Ioan Pop*, protopop în *Morlaca*, considerînd avîntul înbucurător ce acesta a luat, au hotărît cu ultima adunare generală a face o a II-a emisiune de acțiuni, ridicînd capitalul dela minimala sumă de 35.000 fl. la 70.000 fl. eventual mai mult, ca să se întregască în modul acesta aceea, ce la întemeierea institutului cu toată activitatea deosebită a întemeietorilor și cu toată abnegațiunea lor nu au putut face, căci nepăsarea, neîncrederea și timiditatea pușinilor capitaliști și mari proprietari era mai pe sus de toate.

Bravii conducători însă au mers înainte cu curaj neasemănil și cu singura speranță în *Dumnezeu*.

Ear' acum, când trecuți peste spini îngrozitori, ni-se deschide o cale tot mai luminoasă, acum, când ilusiile noastre odată curate ilusii nerealizabile acum au devenit speranțe sigure, acum, când considerînd toate aceste binefaceri ni-se recere numai bunăvoința cu spriginul nostru, frați *Români*, ajutați cu o participă a căștigului vostru și acest institut, chemat mai mult poate decât ori-care altul la prosperarea ce se recere, la ajutorarea celor mai multe școli, ba chiar și susținerea multora, apoi înființarea unei biserici române în loc, care până acum nu a existat, și peste tot întărirea elementului românesc aici!

Fie ori-cine asigurat că banii depuși în acțiunile acestui institut vor fructifica întotdeauna corespunzător dorinței. Să ne facem dar, ca să avem.

„*V-a-*”.

Tribuna Literară.

Cărți, ce vor apăre.

III.

Vedem că articolii noștri de reportaj literar se cetesc cu mult inters. Vom continua deci cu acest fel de articoli, și rugăm pe scriitorii și editorii de cărți, ca în interesul lor și al tuturor să ne informeze înainte despre cărțile ce prepară, sau tipăresc.

Nouă ediție a Evangheliei.

De sub teaseurile tipografiei seminarului din *Blaj* se iese ultimele coale din „*Sfânta și Dumnezească Evanghelie*” cu litere latine.

Noua edițiune a *Evangheliei*, revăzută cu multă îngrijire, după textul grecesc, are o pagină titulară tipărită în trei culori, și împodobită cu gravurile celor patru *Evangeliști*. Desemnul frontispiciului și a celor patru *evangeliști* sînt lucrarea dlui prof. *Octavian Smigelschi*, cunoscutul pictor român.

Știință, istorie și morală.

O mare carte va apăre în curînd la *București* sub titlul: „*Științe, istorie și morală*”, sau „*Încercări asupra stărei noastre sociale*” de *C. Popovici-Conte*.

Din prospectul ce avem înainte pare a fi interesantă, și în unele puncte ne privește și pe noi.

Va ave următoarele părți:

I. Istoria și școala. Aci observăm și următorii titli de capitoli:

„*Aaron Florian* confirmă poveștele malițioase ale străinilor cătră *Români*.

Extracțe istorice din mișcarea noastră națională dela 1848.

Ceea-ce cugeta și soră *George Lazăr*. Geniul școlii lui *Lazăr*.

Fragment din manuscrisul *Grădiștanului* caracterisînd pe *Heliadi*, după spusele lui *Rucăreanu* și programa constituțională a mișcării naționale dela 48.”

II. Comuna și apelul la țeară. — Privește viața politică a *României*.

III. Inalienabilitatea proprietății rurale. IV. Vieța socială și politică. (Partidele, nou grupări, tinerii români). V. Autorități chemate. VI. Executarea contractului agricol. VII. Concluziuni. VIII. Poliția administrativă. IX. Școalele rurale. (Comparație între: preotul și țărănul din regat cu sateanul și preotul sau din *Transilvania*, din punct de vedere al înaltei rațiuni morale care îi leagă.

X. Comerț și industrie. XI. Apostolii ideei. (Aci ultimul capitol se intitulă: „*Devotament la cauza națională*”). Va fi un volum de peste 290 pagini. Prețul 2 lei 75 bani, pentru învătători și preoți 1 leu 90 bani.

INFORMAȚIUNI.

„*Foia Pedagogică*”. Apare în *Sibiu* la 1 și 15 a fiecărei luni. Abonamentul: 1 an 3 fl., o jumătate de an 1 fl. 50 cr. Pentru *România* pe an 10 lei. Anul III., nr. 11 din 15 *Maiu* 1899 are următorul cuprins: Inspecțiunea școlară, de *Iuliu Vuia*. — Modele de lecțiuni: *Găndacl* de *Maiu*, lecție din istoria naturală. — Informațiuni: *Știri școlare* din tractul *Săliștei*. — Concurs. — *Avis*. — *Correspondență*.

„*Amintiri din Grecia*”. Sub acest titlu a apărut la „*Aurora*” din *Gherla* un volum de impresii de călătorie, scrise de dl. *Teodor Bule*, profesor la liceul din *Beiuș*, autorul cunoscutelor „*amintiri din Italia*”. Pe 127 pagini autorul, care a călătorit foarte mult prin *Europa*, își descrie o călătorie a sa în *Orient*. Din cuprinsul cărții însemnăm următorii titli de capitoli: *Dela Buda* până la granița *Turciei* — *Macedonia* — *Uscub* — *Salonic* — *Pe marea egeică* cătră *Atena* — *Pireus* — *Atena*.

Descrierea *Atenei* ocupă partea cea mai mare a cărții, dela pag. 40 până în fine.

Prețul volumului este 60 cr.

POSTA REDACȚIUNEI.

„*Dobrițin*”. Anul de gestiune la societatea despre care faci întrebare, se încheie în 30 Iunie. Astfel nici nu s'a putut țină încă adunarea generală din est-an.

„*Munții noștri*” — se va publica.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Duminecă, 18 Iunie n.

Der Trompeter von Säkkingen.

Operă în 3 acte și un prelidu, de *V. de Nessler*.

Luni, 19 Iunie n.

Beneficiul actriței *Käthe Schwarz*.

DALIBOR.

Mare operă în 3 acte, de *Fr. Smetana*.

Începutul la 7½ ore seara.

Sosiți în Sibiu.

La 17 Iunie n. 1899.

Hotel „*Împăratul Romanilor*”: *Radnotfay*, vicecolonel, *Klein*, medic veter. din *Bilac*; *Dr. Hamary*, major-auditor din *Cluj*; *Schamann*, director de bancă din *Perjamos*; *Dr. Mezey*, *Dr. Schwarz*, advocați, *David*, din *Arad*, *Berecz*, *Csilag*, din *Buda*, *Kutzer* din *Brașov*, *Hornstein* din *București*, *Barbier*, *Widrich*, *Klimont*, *Retezar*, din *Viena*, comercianți.

Hotel „*Neurichter*”: *Toth*, oficial din *Orăștie*; *Fossler*, comerciant din *Manheim*.

Hotel „*Meltzer*”: *Veres*, proprietar din *Gherla*; *Budinsky*, oficial din *Cluj*; *Briekta*, voiajor, *Oestreicher*, comerciant, din *Brașov*; *Kocsis*, econom din *Gherla*; *Bedrin*, oficial din *Cluj*.

Hotel „*Habermann*”: *Ioan*, notar din *Sebeșul-inferior*; *Cernescu*, econom din *Craiova*.

Pentru redacție și editură responsabil: *Andrei Baltes*. Proprietar: Pentru „*Tipografia*”, societate pe acțiuni: *V. H. Dressnandt*.

Med. univ.

Dr. Nicolae Comșa

medic român.

FRANZENSBAD,

„*Königshof*”.

[174] 3-6

Apa amară purgativă „Francisc Iosif”

premiată cu 10 medalii de aur și în urmă singură premiată cu marea medalie millenară.

Domnul profesor *Dr. Purjesz Zsigmond* analisînd numita apă zice:

„Apa amară purgativă

„*Francisc Iosif*”

Legături de snopi, brevetate,

dovedite ca foarte excelente, din veritabilă cânepă de Bacica, produs al fabricii lui **Mathias Bellán** în **Bács-Cséb**, 1000 bucăți în lungime de câte 150 cm. 7 fl. 80 cr. și 1000 bucăți în lungime de câte 130 cm. 7 fl. 20 cr. loco gara din Sibiu, ori în pachete postale spedate francate, 2 fl. 10 cr. per 200 bucăți de câte 150 cm. lungime și 1 fl. 90 cr. aceleași în lungime de 130 cm, **vinde unica reprezentanță pentru Sibiu**

[193] 1-5

Diracțiunea districtuală
a Reuniunii agricole săsești în Sibiu.

Prima fabrică de mobile în Sibiu

Fritz W. Elges,

Fabrica: strada Sărei nr. 37. Deposit: str. Cislădiei nr. 30.
Telefon 37. Telefon 46.

Cel mai mare stabiliment de mobile pentru

SALON,

REFECTOR,

DORMITOR.

Nu mai fabricate proprii, în tot felul de stil, sau după desemnuri.

Aranjează locuințe întregi.

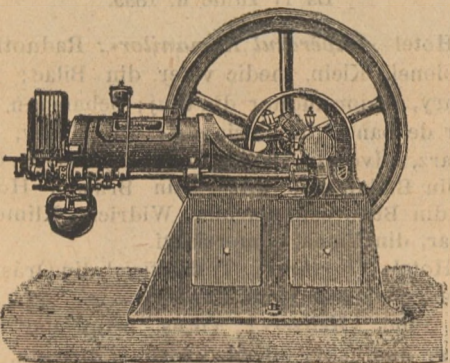
Specialist pentru lucrări bisericesti orientale:

fruntare, altare, străni, pictură bisericească etc. etc.

Mobilier pentru școli și aranjament intern pentru biserici nou.

Primește lucrări pentru edificii și montări de localuri, hotele, cafenele, decorațiuni de tot felul etc. [169] 4-50

Liferant al căilor ferate ungare.

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzinei pentru lucrări industriale, precum și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzină

cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

Locomobilul benzină „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină putere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis. [169] 3-62

Reprezentant pentru Transilvania: **Andrei Török**, fabrică de mașini agricole, Sibiu.

Anunț.

Se caută o **calfă** cu praxă pentru comerț de băcănie și tutunarie mare (magy. kir. dohány nagytőzsdé), care pe lângă limba română, se posedă și cea maghiară și germană.

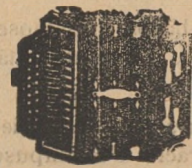
Doritorii cari voiesc să ocupe postul până în 1-a Iulie a. c., să se adreseze trimițând imediat ofertele, firmei

[187] 3-8

I. Baci,
Hațeg.

Alfred Fischer,

casă de comerț pentru armonice
Viena, I., Adlergasse 10,

trimite cu rambursă armonice de concert recunoscute ca solide, înalte de 34 cm., cu ton de organe undulător, profund și puternic, cu claviatură deschisă, cu sunet triplu (11 încrețituri), cu cele mai bune copci de metal pentru scutirea colturilor, basuri duble, 10 taste, de 2 chori, 2 registre, 50 tonuri. Preț 5 fl. Instrucțiunea și cutiile de pachet gratis. Porto separat. Pentru cele neconvenabile banii se restituie. [161] 4-4

Pentru dame și domni: Inele de aur

de 14 carate, întărit cu argint de 18 loturi, cu superbe imitații de briliante, perle, rubine și de o radiare cu adevărat surprinzătoare. Pentru durabilitatea lor perpetuă, întocmai ca și cum ar fi de aur veritabil — garanție în scris. [146] 6-6

Nr. 191. Inel de briliante în imitație, cu similibriliante, fl. 2.40.

Nr. 22. Inel-aliantă, cu safir și imitații de briliante, fl. 1.90.

Nr. 117. Inel de dame, modern, cu imitații de turchize, fl. 1.75.

Nr. 142. Inel-marquis, cu similibriliant, fl. 1.75.

Nr. 145. Inel-excelență, cu similibriliant, fl. 1.75.

Nr. 37. Inel-lord, cu imitație de turchize, fl. 1.95.

Aceleași ca inel de logodnă, fl. 1.20.

Ca măsură este de ajuns o fâșie de hârtie.

Spedări cu rambursă din partea casei de expediție

Alfred Fischer,

Viena, I., str. Vulturului (Adlergasse) nr. 10.

Banii pentru obiectele cari nu convin se restituie.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Teoria Dramei

cu un tractat instructiv despre frumos și artă de

Dr. Iosif Blaga,

profesor.

Preț 1 fl. 80 cr. inclusive 15 cr. porto.

Comande numai după ilustrațiuni de probă.

Atelierul fotografic

EMIL FISCHER,

în Sibiu (Piața-mare nr. 16).

Reproduceri mărite pe platină, împreună cu privazuri fine — fl. 10.—

Toate soiurile de fotografii:

tablouri, grupe și pose de băieți, în cea mai fină executare.

Fotografări în fiecare zi, fără deosebire la timp.

Atelierul meu de bun renume îl recomand și pentru reproduceri și înmăriri pe platină.

Cu simă

[148] 8-

Emil Fischer,

stabiliment de atelier de fotografări și reproduceri mărite,
Piața-mare nr. 16.

Conversație și în limba română.

Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fer pentru clopote

Antoni Novotny

în Timișoara-Fabrică,

[8] 11-24

se recomandă spre pregătirea clopotelor nou, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori-ce parte, îndată-ce clopoțele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

+ clopote patentate găurite +

de mine inventate și mai de multe-ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopoțele turnate după sistemul vechi, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechi.

Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut, — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopoțele în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

La expozițiunea millenară în Budapesta 1896 premiat cu medalia cea mare millenară.

Preț-curenturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Am onoare a anunța p. t. publicului, că din cauza demolării casei, la 20 l. c. închid restaurantul meu aflat în Piața-mare nr. 6 și cu începutul luni Iulie a. c. voi deschide în casele proprii, în Wiesenplatz, un

[191] 1-1

nou restaurant,

unde voi vinde mai departe excelenta bere de Pilsner (din fabrica de bere a cetățenilor), asemenea și bere de Steinbruch, precum și vinuri curate, naturale.

Exprimându-mi adânc simțirile mele mulțumite pentru deosebita încredere de care m'am bucurat în un lung sir de ani, îmi permit a spera că de aceeași încredere mă voi pute bucu a în noua mea întreprindere. Asigurându-Vă, că precum în trecut așa și de aici încolo grija mea principală va fi să câștig mulțumirea onorabilor mei oaspeți, semnez

cu distinsă stimă

Iulius Pankiewicz.

Zacherlin

Nu în cutie!

Veritabil numai în sticlă!

(cu numele „Zacherl“)

[110] 7-10

Aceasta e

adevărat, sigurul, radical ajutor contra ori-cărei plage de insecte.

Se poate procura în Sibiu la domni:

Julius Ballmann
Johann Billes
„Concordia“, societate
comercială pe acții.
Ludwig Fuchs

Emil Gleim
A. R. Grell
G. W. Grohmann
Gustav Gürtler
Friedrich Homm

Franz Jahn Söhne
Gustav Kessler
Ludwig Kurowsky
J. B. Misselbacher
J. C. Molnar, apotecar

A. Reisch
F. A. Reissenberger
Rudolf Schuster
Josef Schwarz
Franz J. Wagner

Wilh. Wazek
F. Binder
J. Geiswinkler
Josef Zimmermann.

În Făgăraș la domni: Joh. P. Hermann, J. János, Alex. Nehrer, Remus G. Romonczai, apotecar, Heinrich Schnl, J. Fleissig.
În Cislădie la domni: Gust. A. Binder, Math. Michael, Consum-Verein.

În Sighișoara la domni: J. B. Misselbacher sen. și Jos. B. Teutsch.

În Elisabetopol la domni: Gustav Mühlsteffen.

În Mediaș la domni: Carl Breckner, Joh. Buresch jun., Friedr. Jos. Guggenberger, Jul. Ipsen, Martin Schenmel.

Depozite se află în toate localitățile din Transilvania acolo unde sunt afișate placate despre Zacherlin.

Sâmbătă, în 17 Iunie n. s'a deschis!

În piața Hermann din Sibiu.

Priveliști demne de văzut, de primul rang.

Panopticum plastic

sub direcțiunea d-lui **R. Werin**, cuprinzând peste 150 figuri automate în mărime naturală, unice în felul lor, parte din vremuri trecute, parte din prezent, reprezentând evenimentele cele mai interesante. Între altele amintim:

Răstignirea lui Christos, 9 figuri executate artistic.

O mite și una de nopți. — Melusine, o nimfă de mare.

Frumoasa Irena, tetovată. — Iudita cu capul lui Holoferne.

Afară de aceste o admirabilă colecție de persoane renumite, apoi o prea interesantă galerie de rase de popoare.

În un despărțământ separat:

Emil Zola, Baross Gábor, Kossuth Lajos, Drayfus în insula Dracului, Luccheni în închisoare; apoi asasinarea și înmormântarea Maiestății Sale Împ.-Reg. Elisabeta.

Partie de calabrias foarte comică și cabinet de ris din Paris.

Zilnic deschis dela 9 ore dimineața până la 10 ore seara.

Prețul de intrare 15 cr.

Pentru copil până la 10 ani și militari dela sergent-major în jos 10 cr., pentru studenți 10 cr.

Pentru o cercetare numeroasă se roagă

cu distinsă stimă

R. WERIN.

[190] 2-

Pentru „Tipografia“ societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.